Az elkeseredett hal átgördeszkázik az éjszakai Prágán

20 • 12 • 30 —— VEDRES ÁGI —— OLVASÁSI IDŐ: 5 PERC

Mi sem jobb, mint maszkban beülni egy „szobamoziba” a fagyos decemberi időben; Radek Brousil/Kryštof Hlůže „Can You Still Feel The Butterflies?” című experimentális rövidfilmjének első képkockái azonnal lenyűgöznek. A film Radek Brousil önálló kiállításának nyitófilmjeként debütált a Glassyard Galériában.

A színen újrahasznosított textildarabokból, ruhafoszlányokból összevarrt jelmezben egy uszonyos férfit látunk – Mia Jadrná dizájner 100% upcycled alkotásaiban –, aki a poolban deszkázik, aztán tovagördül az éjszakai prágai betonrengetegben. Az egyhangú lakótelep épületei közt, majd még tovább az utcákon, átsuhan a fákkal tarkított tájon, míg el nem éri a Közép-csehországi Kokořínsko falut, ahol Václav Levý[1] szobrászművész által faragott homokkő Ördögfejek[2] szikláinak lábaihoz nem ér.

01 / 05

Filmstill Radek Brousil/Kryštof Hlůže „Can You Still Feel The Butterflies?” című rövidfilmjéből. Fotó: Vedres Ági

A textilbe burkolt hal alakja hasonlatosságot mutat Xantus János a Balázs Béla Stúdióban készült, és 1981-ben rendezett posztmodern, mitikus „Női kezekben” című filmjének egyik jelenetével, ahol Méhes Marietta félmeztelen sellőként, mint egy partra vetett hal kapkod levegő után. Brousil főszereplője azonban az apokaliptikus világ elől menekülő, kékre festett arcú, szenzibilis commedia dell’arte egyik, a harmadik évezred új figurája is lehetne, vagy az Apokalipszis ötödik gördeszkás „lovasa”. Az arcfestések, sminkek – ahogy Michal Novotný, a Prágai Nemzeti Galéria, Modern és Kortárs Művészeti Gyűjteményének igazgatója bevezetőjében írja – Jiří Voskovec és Jan Werich híres avantgárd színháza, a Szabad Színház (*Osvobozené divadlo*)[3] karaktereit idézik meg. Azonban még itt sem állnék meg, a videofilm képi világát nézve Igor&Iván Buharov: Az itt élő lelkek nagy része szabad asszociációs filmjének egyes karaktereit látom, és annak egy részlete, a Dolly Rambo együttes: Osztályuralom című utópikus posztanarchista betétdala cseng a fülemben mindeközben.

02 / 05

Filmstill Radek Brousil/Kryštof Hlůže „Can You Still Feel The Butterflies?” című rövidfilmjéből. Fotó: Vedres Ági

A történet főszereplője az események megoldására támogatást és feloldást keres, itt tűnik fel a keleti ruhába öltöztetett „Orákulum”, aki egy szakrális térben, akár egy Megvilágosodott Buddha vagy akár Dafo, a leshan-i óriás Buddha-szobor, színes keleti selymekbe bugyolálva ülve nyugodt, tiszta és világos útmutatásokkal látja el a „kék halembert”. A folyamatosan lüktető filmkockák, a színesen kavargó textilek, melyek a kiállítótérben is feltűnnek majd, a Nap szimbóluma, mint az élet, a fény, a teremtés és az isteni princípium megtestesítője nyújt lehetséges reményt a végső anarchista-apokaliptikus helyzetre. Visszatérve a kiállítóterembe a tárlat négy szobára tagolódik, ahol mindegyik térben digitális fotográfiákat és színpadi díszletként beemelt, vattával kitömött viaszolt szöveteket, patchwork alkotásokat, szublimációs print installációkat látunk, és mindent egybeköt a kötél – a „szerelmesek csomója”.

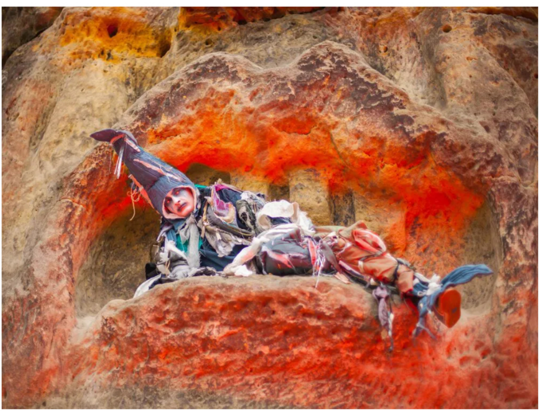

03 / 05

Radek Brousil: Volt ott egy kórus... 3., 2020, digitális archív c-print, egyedi, égetett fa keret, 60 x 80 cm, Glassyard Gallery

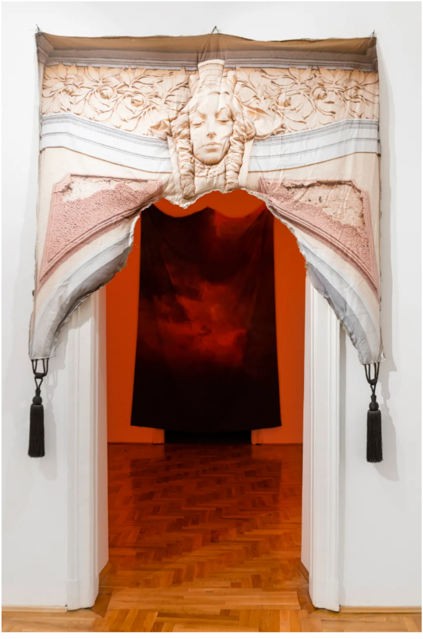

04 / 05

Radek Brousil: There was a choir, there / Volt ott egy kórus..., részlet a kiállításból, Glassyard Gallery, fotó: Simon Zsuzsanna

Az Első szobában egy puha, szétfolyó textilből készült napóra kap helyet, melynek számlapján az idő visszafelé halad, egy fotográfián a „halember” pihen az egyik Ördögfej szélesre nyitott szájában, a következő képen a „halember” egy parkban kőszobor szerelmespárok[4] közé szorítja be magát, mely az érzelem hiányát kívánja pótolni, a párbeszéd hiábavalóságát, az együttérzést és a szeretet erejét, annak jelenlegi problematikus megfogalmazását keresi, továbbá „Az ajtó egy musicalhez” című textilmunkát is láthatunk. A Második szobában egy szigorú önarckép, majd az Orákulum fotója, aki nem fordítja arcát felénk, választ nem ad. Ebben a szobában a *„The Imagery of Cry on Demand”* című könyv lóg a fejünk felett, sejtelmes és olvashatatlan betűivel, jeleivel, a következő képen a „halember” egy üres üvegfal előtt áll nekünk háttal, és az ismeretlent próbálja megfejteni, akár egy kiüresedett állatkerti üvegterrárium, ahonnan az állatok is elmenekültek és kipusztultak, csak egyetlen zöld növény, letört faág lóg esetlenül egy kiszögelésben.

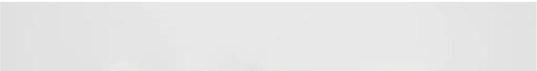

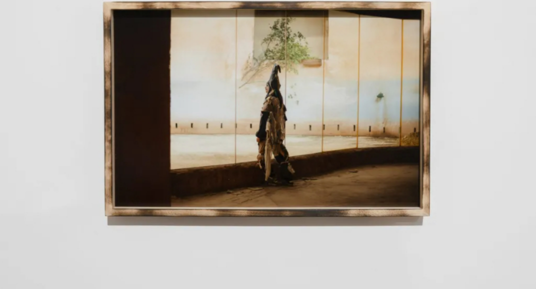

05 ⁄ 05

Radek Brousil: Volt ott egy kórus…
digitális archív c-print, egyedi,
kézzel készült égetett fa keret,
80×60 cm, Glassyard Gallery,
Fotó: Simon Zsuzsanna

Végül a Kapu, mely szintén patchwork alkotás, egyfajta színházi élőkép darabja, teátrális, díszes, brokátból, bársonyból, akár egy barokk olasz vagy francia előkelőség ruhatárának darabja vagy maga a Napkirály[5] táncához készült jelmezei. A Harmadik szoba vörösben úszik, mindenhol textilinstalláció, a „Szerető ege”, a „Lámpa” és egy „Fekete hattyú” képe, amely egybefogja a cseh romantikát, Prága szentimentális világát, a Staré Město, az Óváros ódon, szűk utcáival, imbolygó sárga fényeivel. Radek Brousil úgy mutatja meg a jelent, hogy az egyszerre foglalja magában a múltat és a jövő poszt-traumatikus jelenségeit vetíti elénk. Pontosan körvonalaz a látványokban, és én is érzem még a „pillangókat a gyomromban”, a film végén édes-bús éneke bíztat, bíztat, bíztat. Hiszek, hiszek, hiszek neki.

JEGYZETEK

---

[1] Václav Levý (Nebřeziny, 1820. szeptember 14. – Prága, 1870. április 30.) más néven Wenzel Lewy, a cseh modern szobrászat megteremtőjeként tartják számon.

[2] A művész 1841-ben véste homokkőbe a közel 30 méter magas Ördögfejeket, a természetvédelmi területen, Želízy falu felett Kokořínsko-ban.

[3] Filmrészlet a Por és benzin/ Pudr a benzin (1931) fekete-fehér, 94 perces cseh komédiából. Szöveg, forgatókönyv, szereplő: Jan Werich

[4] Standing, Holding a Waterlily című kiállítás része - NoD Gallery, Prague, 2019

[5] Gérard Corbiau: Le roi danse.(2000)

Radek BROUSIL: There was a choir, there / Volt ott egy kórus… című kiállítása 2020. november 24. – 2021. január 15. között megtekinthető a Glassyard Galleryben. A kiállítás a Fotóhónap 2020 eseménysorozat része.

Következő

GALÉRIA

26 • 06 • 22

Nem csak a ruha teszi – Yves Saint Laurent és a fotográfia

HÍREK

26 • 06 • 21

127 ezer jelentkező közül választo fotográfusát”